

Poz. 1342

ROZPORZĄDZENIE NR 28/2008
Wojewody Zachodniopomorskiego
z dnia 19 czerwca 2008 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Liwia Łuża”.

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880; z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087 oraz z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 176, poz. 1238, Nr 181, poz. 1286) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Liwia Łuża”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu płytkiego lagunowego jeziora wraz z mozaiką siedlisk kształtowanych pod jego wpływem w warunkach zmiennego oddziaływania wód Bałtyku oraz siedlisk rzadkich gatunków roślin szczególnie słonolubnych i biotopów ptaków wodno-błotnych.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) utrzymanie mozaiki biotopów dla ptaków wodno-błotnych poprzez wprowadzenie obszaru ochrony ścisłej, obszaru ochrony czynnej oraz obszaru ochrony krajobrazowej;
- 2) położenie jeziora na trasie wędrówek ptaków i związana z tym jego rola jako żerowiska;
- 3) położenie rezerwatu w bliskim sąsiedztwie i pod wpływem oddziaływania wód Bałtyku (w strefie oddziaływania cofki morskiej), kształtujących specyficzny charakter jeziora i jego otoczenia ze słonolubnymi gatunkami roślin;
- 4) utrzymanie nieleśnych, lądowych siedlisk roślin halofilnych poprzez działania ochronne w obszarze ochrony czynnej;
- 5) położenie rezerwatu na terenie projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 (SOO) „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” (PLH320017) oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Ostoja Trzebiatowska”;
- 6) położenie rezerwatu w bardzo bliskim sąsiedztwie miejscowości Niechorze i związana z tym presja turystyczna.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przedstawia tabela, stanowiąca załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej, czynnej oraz krajobrazowej, które obejmują:

- 1) ochrona ścisła - płoś jeziora z największą liczbą „wysp” szuwarowo-oczeretowych oraz olsy, szuwały trzcinowe wraz z kępami zbiorowisk zaroślowych na działce ewidencyjnej nr 320/1¹ obręb Niechorze o powierzchni 162,5230 ha;
- 2) ochrona czynna - ekstensywnie wypasane fragmenty szuwarów turzycowych, zbiorowisk łąkowo-pastwiskowych położone przy wschodnich i południowych brzegach jeziora na działce ewidencyjnej nr 320/1¹ obręb Niechorze o powierzchni 11,9745 ha;
- 3) ochrona krajobrazowa - kanały wraz z przyległym pasem gruntów, część płoś jeziora oraz wąskie fragmenty w północnej części rezerwatu na działce ewidencyjnej nr 320/1¹ obręb Niechorze o powierzchni 65,1900 ha.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań przedstawiają tabela i mapa, stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 6. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania przedstawiają tabela oraz mapa, stanowiące załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. Działalność rolnicza może być prowadzona w strefie ochrony czynnej w zakresie utrzymania ekstensywnego wypasu połączonego z okresowym wykaszaniem runi.

¹ według mapy lokalizacji zadań ochrony czynnej i krajobrazowej w rezerwacie „Jezioro Liwia Łuża” w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 8. Ustanawia się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rewal, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Rewal, planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) uwzględnić lokalizację rezerwatu w w/w aktach prawa miejscowego;
- 2) należy uregulować gospodarkę wodno-ściekową w zlewni jeziora i dążyć do kompletnego skanalizowania obszarów położonych w zlewni jeziora Liwia Łuża;
- 3) należy chronić walory widokowe całego obniżenia misy jeziora Liwia Łuża wraz z sąsiadującymi gruntami poprzez utrzymanie pierwotnego krajobrazu bezpośredniego zaplecza brzegu Bałtyku, alei, szpalerów drzew i lasy na stokach oraz utrzymać dotychczasowy stan przeznaczenia gruntów w sąsiedztwie rezerwatu w odległości minimum 200 m od jego granic;
- 4) należy utrzymać ekstensywną gospodarkę rolną - pastwiskowe wykorzystanie pastwisk i turzycowisk oraz kośne użytkowanie łąk w odległości minimum 200 m od granic rezerwatu;
- 5) w odległości minimum 200 m od granic rezerwatu nie należy projektować inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573; z 2005 r. Nr 92, poz. 769 oraz z 2007 r. Nr 158, poz. 1105);
- 6) sposób ewentualnego zorganizowania obiektów służących udostępnieniu bezpośredniego otoczenia rezerwatu (obszaru graniczącego bezpośrednio z rezerwatem - w odległości do 100 m od jego granic) w celach turystycznych i edukacyjnych, z wykorzystaniem szlaku i obiektów infrastruktury, przedstawiony został w projekcie, którego założenia opisano w „Materiałach do Planu Ochrony rezerwatu „Jezioro Liwia Łuża” z 2005 r. (Dylawerscy M., J. K.), dostępnych w Urzędzie Gminy Rewal oraz w Wydziale Środowiska i Rolnictwa Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Powyższy projekt stanowi integralną część udostępnienia obszaru samego rezerwatu w celach edukacyjnych i turystycznych.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

w.z. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

**Andrzej Chmielewski
WICEWOJEWODA**

Załączniki do rozporządzenia Nr 28/2008
Wojewody Zachodniopomorskiego
z dnia 19 czerwca 2008 r. (poz. 1342)

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

Lp.	Identyfikacja zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	Przyspieszona eutrofizacja wód jeziora Liwia Łuża oraz procesy sukcesyjne (stymulowane także przez człowieka np. wykształcenie osadów dennych z ogromnym ładunkiem biogenów).	Utrzymanie sprawności technicznej oczyszczalni ścieków, umożliwienie stałego dopływu wód morskich i wymiana wód między jeziorem a Bałtykiem, prowadzenie ekstensywnego użytkowania części obszaru rezerwatu w drodze wypasu, monitorowanie przemian szaty roślinnej. Niedopuszczenie stosowania zanęt w miejscach udostępnionych dla amatorskiego połowu ryb i rybactwa.
2.	Nieczytelność granic rezerwatu i związane z tym: wykaszanie trzcin i nielegalne wędkarstwo w rezerwacie.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) istniejącego oznakowania rezerwatu oraz umieszczenie dodatkowych tablic edukacyjnych i informacyjnych.
3.	Zanik siedlisk specyficznych dla obszarów podmokłych. Użytkowanie szuwarów trzcinowych. Rybactwo prowadzące do zaburzeń składu ichtiofauny, płoszenia ptaków oraz niszczenia roślinności wodnej.	Prowadzenie ekstensywnego wypasu na obszarze podmokłych łąk i pastwisk. Kontrola granic i obszaru rezerwatu przez służby ochrony przyrody w okresie pozyskiwania trzciny. Dopuszczenie użytkowania rybackiego wędkarsko-rekreacyjnego bez połowów gospodarczych. Monitorowanie prowadzonego użytkowania.
4.	Wnikanie neofitów do lokalnych zespołów roślinnych.	Monitorowanie rezerwatu pod kątem występowania neofitów.
5.	Niedobór martwego drewna w rezerwacie. Nielegalne usuwanie drewna przez mieszkańców.	Pozostawianie wszystkich naturalnie powstających w rezerwacie wywrotów i złomów oraz martwych drzew za wyjątkiem tych niebezpiecznych dla ruchu na trasie kolejki wąskotorowej, bezpieczeństwa korzystających ze ścieżki edukacyjnej oraz usuwanych z ujściowych odcinków kanału Dreżewskiego oraz Strugi Sadlno, które należy przenieść w inne miejsce rezerwatu. Monitorowanie stanu drewna w ekosystemie olsu.

<i>Zagrożenia zewnętrzne</i>		
6.	Niedostateczny wpływ wód morskich do misy jeziora zatrzymywanych przez wrota sztormowe na kanale Liwia Łuża.	Umożliwić wymianę wód jeziora poprzez istniejące samoczynne wrota sztormowe.
7.	Zaburzenia ruchu wód w obrębie zlewni jeziora.	Gospodarowanie systemem melioracyjnym w strefie wokół rezerwatu z uwzględnieniem jego potrzeb i powiązane z działaniem wrót sztormowych; pełne skanalizowanie wszystkich jednostek osadniczych w zlewni jeziora; uzyskanie jak najwyższych parametrów odprowadzanych ścieków.
8.	Nieprawidłowa gospodarka rolna i melioracje w obszarze zlewni jeziora - odprowadzanie ścieków z hodowli zwierząt gospodarskich do systemów melioracyjnych, pozyskiwanie trzciny w okresie wczesnowiosennym przy granicy rezerwatu, brak wypasu na obszarach z roślinnością halofilną.	Stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej, stosowanie poplonów na wszystkich gruntach ornych w zlewni jeziora, wykluczenie możliwości niekontrolowanego odpływu gnojowicy do gleby (zbiorniki szczelne), fakultatywnie wskazane jest zawarcie z rolnikami umów na realizację zabiegów wypasu na obszarze ochrony czynnej. Popierać rolnicze wykorzystanie gruntów w rejonie rezerwatu z uprawami roślin ozimych, stanowiących bazę żerową dla części gatunków ptaków wędrownych. Pozyskiwanie trzciny przy granicy rezerwatu dopuszczone może być jedynie w okresie zimy.
9.	Zakłócanie ciszy przez przelatujące samoloty oraz wykorzystywanie przez rybaków łodzi z silnikiem spalinowym.	Wyłączenie przestrzeni nad rezerwatem do wysokości min. 300 m z przelotów samolotami cywilnymi. Okresowe kontrole służb ochrony przyrody oraz straży rybackiej egzekwującej zakazy obowiązujące na obszarze rezerwatu.
10.	Industrializacja terenów w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu – zabudowa i przekształcanie gruntów rolniczych skutkująca wielokrotnionym dopływem ścieków do jeziora i utratą terenów żerowiskowych dla ptaków wędrownych.	Nie dopuszczenie do powstawania osiedli w sąsiedztwie rezerwatu, a szczególnie w zlewni bezpośredniej (Niechorze, Skalno, Pogorzelić, Konarzewo). Podczas tworzenia Planów zagospodarowania przestrzennego ograniczenie stref pod zabudowę do już istniejących obszarów zabudowanych, nie przekształcanie terenów łąk i pastwisk na działki rekreacyjne.
11.	Presja turystyczna.	Właściwe udostępnianie rezerwatu w celach edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych. Opracowanie i wdrożenie programu udostępnienia rezerwatu w oparciu o zapisy zawarte w § 6. Utrzymanie sprawności technicznej istniejącego oznakowania rezerwatu. Systematyczne kontrole terenu przez służby ochrony przyrody lub upoważnionej jednostki.

12.	Kłusownictwo.	Wyeliminowanie kłusownictwa rybackiego poprzez systematyczne kontrole terenu przez straż rybacką oraz służby ochrony przyrody.
13.	Czynniki środowiskowe - silne wiatry, skrajne temperatury, okresy susz, długotrwałe opady w okresie lęgów ptaków.	Stopniowe różnicowanie struktury drzewostanów, pozostawianie martwych drzew, ograniczanie wykonywania zabiegów gospodarczych powodujących gwałtowne przerwanie zwarcia i usunięcie drzewostanu na dużych powierzchniach (pow. 1 ha) przy granicy rezerwatu - na obszarze działek ewidencyjnych nr 319, 753/13 obręb Niechorze oraz działek nr 14, 15, 16, 56/5, 65/1, 319, 320/2 obręb Pogorzelica.

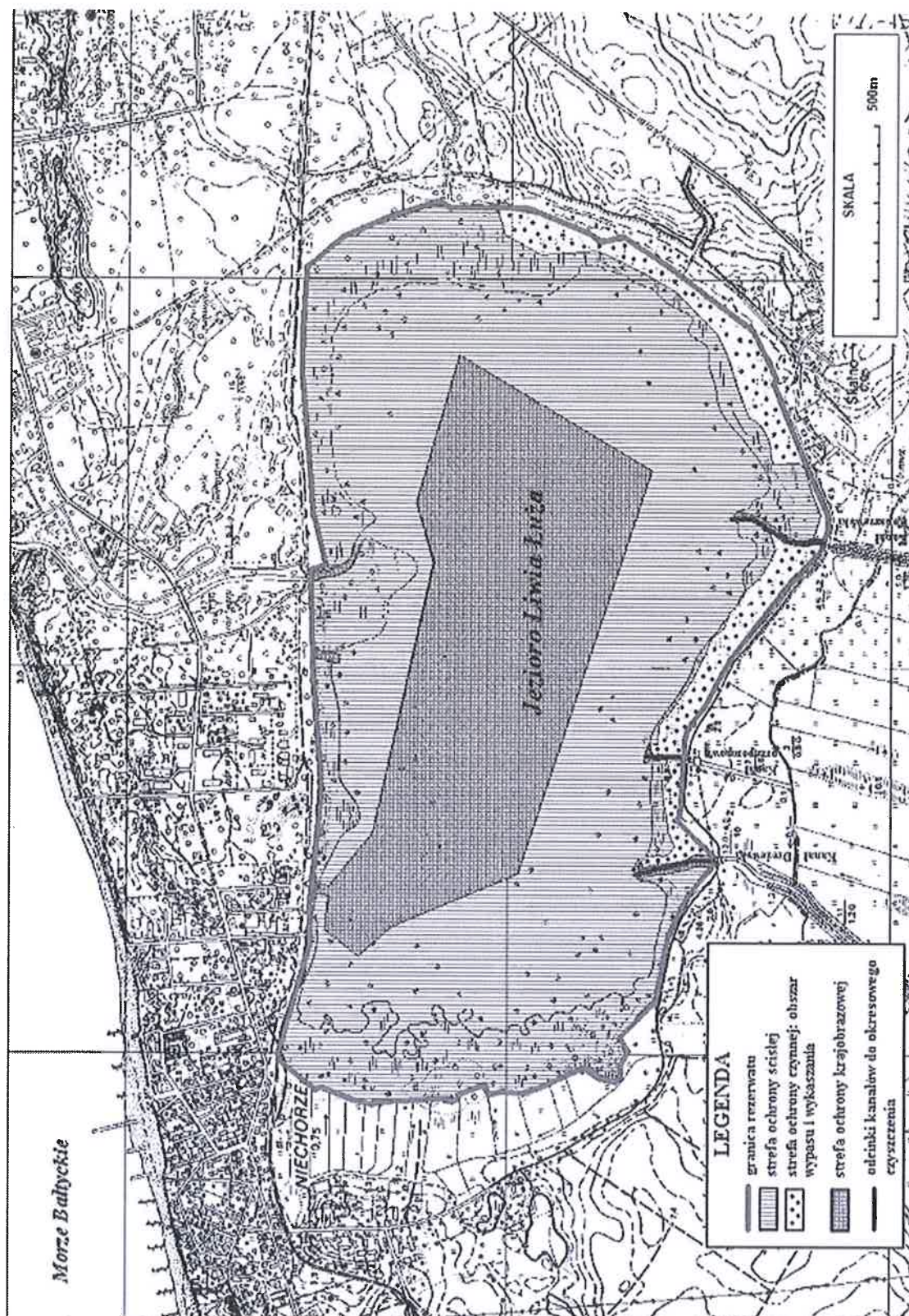

Załącznik nr 2

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań

Lp.	Lokalizacja działań ochronnych	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych
1.	Strefa ochrony czynnej – część działki ewidencyjnej nr 320/1 obręb Niechorze wg załączonej mapy lokalizacji zadań ochrony czynnej i krajobrazowej w rezerwacie „Jezioro Liwia Łuża”.	Ekstensywny wypas bydła i koni w oparciu o metodę kwaterową wielopolową. Dopuszczenie wykaszania pastwisk, jako zadania wspomagającego wypas.	Corocznie. Powierzchnia ogólna 11,9745 ha.
2.	Strefa ochrony krajobrazowej - część działki ewidencyjnej nr 320/1 obręb Niechorze obejmującej odcinki ujściowe kanałów: Dreżewskiego, przepompowni i Konarzewskiego wg załączonej mapy lokalizacji zadań ochrony czynnej i krajobrazowej w rezerwacie.	Mechaniczne i ręczne czyszczenie kanałów ujściowych.	Co 2 lata, ewentualnie w uzasadnionych przypadkach częściej. Długość kanałów do czyszczenia: Dreżewski – 120 m, przepompowni – 75 m, Konarzewski – 200 m.
3.	Obszar całego rezerwatu.	Utrzymanie sprawności technicznej istniejącego oznakowania rezerwatu.	
4.	Obszar całego rezerwatu.	Monitoring: 1) ekstensywnego wypasu bydła i koni w strefie ochrony czynnej; 2) stanu populacji cennych gatunków ptaków; 3) poziomu wód w jeziorze Liwia Łuża; 4) parametrów fizyko-chemicznych wody jeziora i przebiegu procesów eutrofizacji; 5) przemian szaty roślinnej oraz stanu występowania neofitów; 6) stanu drewna w ekosystemie olsu; 7) czynników środowiskowych: sztormowych wiatrów i silnych opadów powodujących podnoszenie lustra wody jeziora według programu monitoringu opracowanego dla rezerwatu w osobnym uzgodnieniu z WIOŚ, RZGW i innymi jednostkami, które mogą w imieniu służb przyrody wykonywać powyższy monitoring.	

Mapa lokalizacji zadań ochrony czynnej i krajobrazowej w rezerwacie „Jezioro Liwia Łuża”

Załącznik nr 3

Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania

Lp.	Cel udostępniania	Obszary lub miejsca udostępniania	Sposób udostępniania
1.	Badania naukowe.	Cały teren rezerwatu, w tym miejsce obserwacji ptaków tzw. „czatownia” przy ujściu Kanału Dreżewskiego.	Po uzyskaniu zgody Wojewody Zachodniopomorskiego i powiadomieniu zarządzającego obiektem.
2.	Edukacja.	Pomosty widokowe i kładki zlokalizowane na działce ewidencyjnej nr 320/1 obręb Niechorze wg załączonej mapy udostępnienia rezerwatu „Jezioro Liwia Łuża”.	Tablice informacyjne. Ogólnodostępna edukacja po szlaku turystycznym prowadzącym przy granicy rezerwatu oraz w wyznaczonych miejscach w rezerwacie.
3.	Turystyka i rekreacja.	Płoso jeziora o powierzchni 65,2 ha w strefie ochrony krajobrazowej obejmującej część działki ewidencyjnej nr 320/1 obręb Niechorze wg załączonej mapy lokalizacji działań ochronnych w rezerwacie „Jezioro Liwia Łuża” w załączniku nr 2 do rozporządzenia.	Możliwe wykorzystanie jedynie zagłowych jednostek pływających (o pow. żagla do 10 m ²) ¹ w ilości do 15 sztuk jednocześnie oraz łodzi ratunkowej z silnikiem elektrycznym. Korzystanie z taflı jeziora dopuszczalne od 1 VII do 15 IX.
		Pomosty widokowe.	Ogólnodostępne.
4.	Rybactwo i amatorski połów ryb.	W 5 ściśle wyznaczonych miejscach tj. kładek z pomostami (zlokalizowanych na działce ewidencyjnej nr 320/1 obręb Niechorze ²): 1) przy ujściu Kanału Konarzewskiego; 2) od linii kolejowej do granicy szuwarów na wys. ul. Wschodniej w Niechorzu; 3) od linii kolejowej do granicy szuwarów na wys. ul. Nieurządzonej w Niechorzu.	Użytkowanie rybackie tylko wędkarsko-rekreacyjne bez połowów gospodarczych. W celu ukierunkowania gospodarki rybackiej (wędkarsko-rekreacyjnej) dopuszcza się uprawianie amatorskiego połowu ryb z wyznaczonych miejsc w rezerwacie (kładek) z zastrzeżeniem, iż nie dopuszcza się stosowania zanęt.

¹ obejmujących łódzie żaglowe oraz windsurfingowe deski z żaglem.

² według mapy udostępnienia rezerwatu przyrody „Jezioro Liwia Łuża”.

Mapa udostępnienia rezerwatu przyrody „Jezioro Liwia Łuża”

